

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI



**“UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

**«GRAND KONDOR PRINT»
TOSHKENT – 2026**

UDK: 219.246:69.28:34

KBK: 122.215.148

T 097



DOI: <https://zenodo.org/records/20696033>

“Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari, (23-may 2026-yil). [To’plam]: – Toshkent: “GRAND KONDOR PRINT”, 2026 y., 1009 b.

Ushbu to’plamga 2026-yil 22-23-may kunlari Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” hamda “Maktabgacha ta’lim” kafedralarida “Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman qatnashchilarining ma’ruza materiallari kiritilgan. Ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plamida respublika oliy ta’lim muassasalarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, magistrlar, doktorantlar, talabalarning ilmiy maqolalari o’rin olgan.

Taqrizchilar:

B.Abdullayeva – pedagogika fanlari doktori, professor

S.I.Qulmamatov – pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Mas’ul muharrir:

N.T.Misirova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Dj.Toshmatova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Berdiyeva – “Maktabgacha ta’lim” kafedrasi mudiri, p.f.f.d.(PhD), dotsent v.b.

D.A.Utanbayeva – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dosent v.b.

Tashkilotchilar:

D.M.Elmuratova – “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” kafedrasi mudiri, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), professor v.b.

A.A.Bolibekov – “Maktabgacha ta’lim” kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi.

Tahrir hay’ati:

A.Nizamov, X.Umarov, M.Toshmatova, M.Eshonqulova, M.Bayzakova, G.Umarova, D.Nosirova, G.Yusufaliyeva, K.Eshonqulova, D.Kurbanova, J.Ro’zimatov, G.Niyozova, N.Sulaymanova, G.Shoymatova, B.Xolyigitova, J.Sheranova, G.Xolmatova, Sh.Jabbarova, U.Bakirova.

Mas’ullar:

N.Abduraxmonova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), katta oq’ituvchi

M.Raimqulova – “Maktabgacha ta’lim” kafedrasi o’qituvchisi

To’plamda nashr etilgan maqola va tezislardagi ma’lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas’uldirlar.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimidagi islohotlar va zamonaviy talablarning oshishi, ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuv va texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Ta'lim jarayoniga tatbiq etilayotgan innovatiya usullari samarasi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligi xarakteri va uning rivojlanganligi darajasiga bevosita bog'liq.

Mamlakatimizda ta'lim tizimini isloh qilish, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash borasida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash borasida keng ko'lamli tadbirlar amalga oshirilmoqda. Uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlarida ta'lim samaradorligini oshirish, yukak pedagogik mahoratga ega kadrlar tayyorlash orqali sifatli ta'lim berish imkoniyatlarini kengaytirish bugungi kunning ustuvor vazifalaridan biridir. Bu borada ta'lim sohasida faoliyat yurituvchi pedagoglarning amaliyotdagi ko'nikmalarini mustahkamlash va ilmiy izlanuvchanlikni rivojlantirishga qaratilgan texnologiyalarni takomillashtirish hamda innovatsion faoliyatning turli darajalarini talab darajasida egallashlari uchun xorijiy tajribalarga asoslangan ta'lim muhitini, pedagogik sharoitlar va didaktik imkoniyatlarni ta'minlash o'ziga xos ahamiyat kasb etadi.

Kadrlar salohiyati jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy barqarorligini ta'minlovchi asosiy omillardan biridir. Malakali, bilimli va yuksak ma'naviyatli kadrlar jamiyatda innovatsion rivojlanishni ta'minlaydi, ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim rol o'ynaydi hamda davlat boshqaruvi tizimining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, kadrlar salohiyatining yetarli darajada rivojlanmaganligi ijtimoiy tengsizlik, ishsizlik, boshqaruvdagi samarasizlik kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu esa jamiyat barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyat barqarorligini ta'minlashda kadrlar salohiyatini yuksaltirish masalasi faqat iqtisodiy yoki tashkiliy muammo bo'lib qolmay, balki chuqur ijtimoiy-falsafiy mazmun kasb etadi. Chunki bu jarayon insonning bilim, tafakkur, qadriyatlar va ma'naviy dunyosining rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Kadrlar tayyorlash tizimida zamonaviy yondashuvlarni joriy etish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalash muhim vazifalardan hisoblanadi.

Shuningdek, kadrlar salohiyatini yuksaltirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish, ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish, uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish muhim o'rin tutadi. Bu esa nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki jamiyatda ijtimoiy adolat, barqarorlik va farovonlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Guliston davlat pedagogika institutida o'tkazilayotgan "Uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman mazkur yo'nalishda olib borilayotgan ilmiy izlanishlarni muhokama qilish, mavjud muammolarni aniqlash va ularning yechimlarini ishlab chiqish uchun muhim ilmiy maydon hisoblanadi. Ushbu anjuman doirasida kadrlar salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlari, inson kapitalini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, ta'lim tizimini

takomillashtirish, zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish kabi masalalar keng qamrovda tahlil etiladi.

Mazkur anjuman materiallari uzluksiz ta'lim tizimida malakali kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolarini chuqur o'rganish, amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan, mazkur ilmiy-amaliy anjuman mamlakatimizda malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy yondashuvlar va xorijiy tajribalar asosida ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish yo'lida muhim ahamiyat kasb etadi.

Guliston davlat pedagogika instituti
rektori J.X.KARSHIBAYEV

Interaktiv ta'lim muhiti: Raqamli platformalar yordamida o'quv jarayonini qiziqarli va ta'sirchan tashkil etish.

Kasbiy kompetensiyalar: Axborot texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish, bu esa pedagogik faoliyatda muvaffaqiyat garovidir.

Shaxsiylashtirilgan yondashuv: Raqamli vositalar orqali har bir talabanning individual ehtiyojlariga mos dars o'tish imkoniyati.

Xulosa. Raqamli texnologiyalar bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy pedagogik mahoratini oshirishda katta imkoniyatlarga ega. Ularning ta'lim jarayonida qo'llanilishi, o'qituvchilarning bilim darajasini oshirish, innovatsion yondashuvlarni joriy etish va o'quvchilar bilan samarali aloqani ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun, ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni keng qo'llash, bo'lajak o'qituvchilarning sifatli tayyorgarligini ta'minlashda muhim omil bo'ladi. Raqamli texnologiyalar bo'lajak o'qituvchilar mahoratini oshirishda quyidagi imkoniyatlarni taqdim etadi:

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar bo'lajak o'qituvchilarning nafaqat texnik savodxonligini, balki pedagogik mahoratini ham yangi bosqichga olib chiqadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. D. Babaraximova. Ta'lim tizimida axborot texnologiyalarini qo'llashning ilmiy pedagogik masalalari; 6 – tom 3 – son / 2022 - yil / 15 – mart.
<https://bestpublication.org/index.php/pedg/issue/view/81>
2. Orishev J.B. Raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayonini tashkil etishdagi o'rni //Ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalari" mavzusida Xalqaro ilmiyamaliy anjuman materiallari. Jizzax 23 aprel. 2021 y. B. 167-170 Barkamol avlod-"O'zbekiston taraqqiyotining poydevori". Toshkent-1997.
3. Raqamli texnologiyalar muhitida bo'lajak o'qituvchilarning Kasbiy pedagogik mahoratini oshirish metodikasini takomillashtirish., Zamonaviy ilm-fan va ta'lim istiqbollari ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari, Dekabr 2024 yil. 683-688 bet.
<https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/download/57449/57495>
4. Tashmatova G., Raqamli texnologiyalar muhitida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentsiyasini oshirish., [Home /Archives /Vol. 2 No. 20 \(2023\): THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH](#) /Articles.
<https://interonconf.org/index.php/taare/issue/view/167>

TA'LIM TIZIMIDA 5E MODELIDAN FOYDALANISH TEXNOLOGIYALARI

Yusufaliyeva Gulnora Abduraxmonovna

Guliston davlat pedagogika instituti

Boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy ta'lim tizimida keng qo'llanilayotgan va konstruktivistik yondashuvga asoslangan 5E (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate) o'quv modelining nazariy-metodologik asoslari va uni dars jarayoniga joriy etish texnologiyalari tahlil qilingan. Maqolada modelning har bir bosqichi alohida yoritilib, an'anaviy ta'lim formatini faol, tadqiqotga yo'naltirilgan darslarga

transformatsiya qilish mexanizmlari hamda o'quvchilarning tanqidiy fikrlash darajasini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: 5E modeli, konstruktivizm, interaktiv dars, jalb qilish, tadqiqot, tushuntirish, kengaytirish, baholash, ta'lim texnologiyalari.

Аннотация: В данной статье анализируются теоретико-методологические основы образовательной модели 5E (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate), основанной на конструктивистском подходе, и технологии её внедрения в учебный процесс. В статье подробно рассматривается каждый этап модели, представлены механизмы трансформации традиционного формата обучения в активные, исследовательские занятия, а также выдвинуты практические рекомендации по повышению уровня критического мышления учащихся.

Ключевые слова: Модель 5E, конструктивизм, интерактивный урок, вовлечение, исследование, объяснение, расширение, оценивание, образовательные технологии.

Abstract: This article analyzes the theoretical and methodological foundations of the 5E instructional model (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate), which is based on the constructivist approach, and the technologies of its integration into the educational process. Each phase of the model is distinctly highlighted, demonstrating mechanisms for transforming traditional teaching formats into active, inquiry-based lessons, and practical recommendations are provided to enhance students' critical thinking skills.

Keywords: 5E model, constructivism, interactive lesson, engage, explore, explain, elaborate, evaluate, educational technologies.

Bugungi kunda ta'lim tizimining bosh maqsadi o'quvchilarga tayyor bilimlarni yodlatish emas, balki ularda mustaqil ravishda axborot olish, uni tahlil qilish va hayotiy vaziyatlarda qo'llay olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iboratdir. Ushbu talab an'anaviy pedagogik modellardan voz kechib, konstruktivizm nazariyasiga tayangan innovatsion texnologiyalarni joriy etishni taqozo etadi. Mazkur yondashuvlarning eng samaralilaridan biri dunyo miqyosida keng tan olingan 5E instructional model (5E ta'lim modeli) hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida hamda ta'lim islohotlarida o'quv dasturlarini amaliy yo'nalishga o'tkazish, darslarni STEAM va interfaol metodlar yordamida tashkil etish ustuvor vazifa etib belgilangan. 5E modeli o'quvchining darsda shunchaki tinglovchi emas, balki faol tadqiqotchi bo'lishini ta'minlaydigan tizimli texnologiyadir. Shu boisdan, ushbu modelning ta'lim bosqichlarida qo'llanilishi va uning texnologik xususiyatlarini tadqiq etish bugungi kunning dolzarb muammolaridan biridir.

5E o'quv modelining ildizlari Jon Dyui (John Dewey) va Jan Piaje (Jean Piaget) kabi olimlarning konstruktivistik ta'lim konsepsiyalariga borib taqaladi. Mazkur model ilk bor 1980-yillarning oxirida Rodjer Baybi (Rodger Bybee) boshchiligidagi AQShning Biologik fanlar o'quv dasturlari komandasi (BSCS) tomonidan fanni tizimli va ketma-ket loyihalash uchun ishlab chiqilgan.

R.Baybi o'zining tadqiqotlarida ta'kidlashicha, "5E modeli o'quvchiga o'zining boshlang'ich tushunchalarini qayta shakllantirish, tengdoshlari va atrof-muhit bilan oalqa o'rnatish orqali bilimlarni kashf etish imkonini beradi". Mahalliy va xorijiy tadqiqotchilar (masalan, J. Bybee, Robert Karplus) ushbu modelning tabiiy va ijtimoiy fanlarni o'qitishdagi samaradorligini yuqori baholaganlar. Zamonaviy o'zbek pedagogikasida ham ushbu metodologiyani ona tili, matematika va tabiiy fanlar darslarida qo'llash bo'yicha dastlabki tadqiqotlar o'tkazilmoqda va ularning ijobiy natijalari ilmiy jihatdan asoslanmoqda.

5E modeli beshta ketma-ket, bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lgan va "E" harfidan boshlanadigan bosqichlarni o'z ichiga oladi:

1. Engage (Jalb qilish / Qiziqtirish): Ushbu boshlang'ich bosqichda o'qituvchi o'quvchilarning e'tiborini yangi mavzuga qaratadi, ularning qiziqishini uyg'otadi va mavjud bilimlarini faollashtiradi. Bu bosqichda yangi qoida tushuntirilmaydi; aksincha, qiziqarli savol, video, muammoli vaziyat yoki jumboq orqali o'quvchida "Nega shunday?" degan savol paydo qilinadi.

2. Explore (Tadqiq qilish): O'quvchilar guruhlariga yoki juftliklarga bo'lingan holda bevosita amaliy faoliyat bilan shug'ullanadilar. Ular tajribalar o'tkazadi, materiallar bilan ishlaydi, ma'lumotlarni to'playdi va muammoning yechimini mustaqil ravishda qidiradi. O'qituvchi bu bosqichda faqat kuzatuvchi va yo'naltiruvchi (fasilitator) rolini bajaradi.

3. Explain (Tushuntirish): O'quvchilar tadqiqot bosqichida olgan natijalarini va o'z xulosalarini tushuntirib beradilar. Shundan so'nggina, o'qituvchi jarayonga aralashib, ilmiy atamalarni introduces qiladi, xulosalarni umumlashtiradi va mavzuning nazariy qismini lo'nda qilib tushuntiradi. Bilim o'quvchining o'z tajribasidan kelib chiqqani uchun u xotirada chuqur muhrlanadi.

4. Elaborate (Kengaytirish / Mustahkamlash): Bu bosqichda o'quvchilar o'zlashtirgan yangi bilim va ko'nikmalarini boshqa yangi, o'xshash yoki murakkabroq vaziyatlarda qo'llab ko'radilar. Bu esa bilimning faqat darslik doirasida qolib ketmasdan, hayotiy va amaliy kompetensiyaga aylanishini ta'minlaydi.

5. Evaluate (Baholash): Baholash an'anaviydan farqli ravishda darsning oxirida test olish bilan cheklanmaydi. U butun dars davomida (formative evaluation) va yakunida o'quvchining o'z-o'zini baholashi, o'zaro baholash hamda o'qituvchining rubrikalar orqali o'quvchilarning kompetensiyasini aniqlashi shaklida kechadi.

5E modelini ta'lim jarayoniga muvaffaqiyatli joriy etish uchun darslarni loyihalash metodikasini butunlay yangilash talab etiladi. Buni amalga oshirishda quyidagi texnologik mexanizmlardan foydalanish tavsiya etiladi:

Raqamli texnologiyalar va simulyatsiyalar (PhET, GeoGebra): Tabiiy va aniq fanlarni o'qitishda "Explore" (Tadqiqot) bosqichini raqamli laboratoriyalar yordamida tashkil etish juda yuqori samara beradi. Masalan, fizika yoki matematika darsida o'quvchilar kompyuter simulyatsiyalari yordamida jarayonlarni o'zlari o'zgartirib, qonuniyatlarni kashf etishadi.

Muammoli va loyihaviy o'qitish (PBL): Dars ssenariysi muayyan muammo atrofida quriladi. Masalan, geografiya darsida ekologik muammoni hal qilish vazifasi

qo'yiladi. O'quvchilar guruhlarda "Engage" bosqichidan boshlab, dars oxirigacha ushbu loyihaning amaliy yechimi (Elaborate) ustida ishlaydilar.

Inverted Classroom (To'g'ri-teskari darsxona): 5E modelining "Explain" qismini yanada unumli qilish uchun, nazariy materiallarni o'quvchilar oldindan elektron platformalar (LMS, Kundalik.com yoki Telegram guruhlari) orqali o'rganib kelishlari mumkin. Bu dars soatini to'liq amaliy tadqiqotga ajratishga yo'l ochadi.

Tadqiqotlar va xalqaro amaliyot shuni ko'rsatadiki, 5E modeli an'anaviy ma'ruza formatiga nisbatan quyidagi strategik afzalliklarga ega:

1. Yuqori o'zlashtirish darajasi: O'quvchi ma'lumotni shunchaki eshitgandan ko'ra, uni o'zi tajriba qilib ko'rganda o'zlashtirish samaradorligi 40-50% gacha ortadi.

2. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish: Model savol berish, tahlil qilish, xulosalar chiqarish qobiliyatini (soft skills) shakllantiradi.

3. Ichki motivatsiya: O'quvchilarda fanga bo'lgan tabiiy qiziqish uyg'onadi.

Shu bilan birga, modelni darslarga tatbiq etishda muayyan qiyinchiliklar ham mavjud. Birinchidan, o'qituvchidan darsni rejalashtirish uchun juda katta vaqt va metodik mahorat talab qilinadi. Ikkinchidan, maktablar va auditoriyalarning moddiy-texnik bazasi (tajriba asboblari, internet, AKT) yetarli darajada bo'lishi lozim. Uchinchidan, an'anaviy 45 daqiqalik dars vaqti ba'zan barcha 5 ta bosqichni to'liq qamrab olish uchun yetishmasligi mumkin. Bu muammoni darslarni 2 soatlik (para) bloklarga birlashtirish yoki darsni tizimli ravishda bir necha kunga loyihalash orqali hal etish mumkin.

Xulosa qilib aytganda, ta'lim tizimida 5E modelidan foydalanish texnologiyalarini takomillashtirish — zamonaviy va raqobatbardosh avlodni tarbiyalashning eng optimal yo'llaridan biridir. Ushbu model ta'lim markaziga o'quvchini qo'yib, uning yashirin salohiyatini yuzaga chiqaradi. 5E ta'lim modeli jonli o'rganishni samarali tashkil etishga xizmat qiluvchi zamonaviy metodik yondashuv hisoblanadi. Ushbu model o'quvchilarning dars jarayonidagi faolligini oshiradi, mustaqil va tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi hamda bilimlarni amaliyot bilan uyg'unlashtiradi. 5E modeli zamonaviy ta'lim talablariga to'liq javob beradi va ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – T., 2020.
2. Bybee, R. W. (2015). *The BSCS 5E Instructional Model: Creating Teachable Moments*. Arlington, VA: NSTA Press.
3. Piaget, J. (1973). *To Understand Is To Invent: The Future of Education*. New York: Grossman Publishers.
4. Badalova, B. (2024). *Ta'limda 5E modeli va uning o'quv materiallarini loyihalashdagi o'rni*. Zenodo nashriyoti.
5. Yeraliyevich, K. S. (2024). DEVELOPMENT OF MODELS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. XALQARO ILMIY AMALIY KONFERENSIYALAR, 1(2), 497-502.

6. Yusufaliyeva, G. (2025). Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kritikal fikrlashini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish faoliyatini rejalashtirish. Modern Science and Research, 4(5), 919-923.

7. Yusufaliyeva, G. (2025). Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirish. MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI JURNALI, 3(5).

UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA YECHIMLARI: 5E MODEL MOHIYATI, XORIJIY TAJRIBALAR

Sulaymanova Nigora Olimjon qizi

GDPI, Boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrası stajyor o'qituvchisi

Nahimova Malikabegim Umid qizi

GDPI, Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

e-mail:malikabegimrahimova@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning dolzarb muammolari va ularning zamonaviy yechimlari tahlil qilingan. Ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuv, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish hamda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish masalalari yoritilgan. 5E modeli (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate)ning mohiyati va uning o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, kreativligi hamda bilimlarni chuqur o'zlashtirishdagi ahamiyati asoslab berilgan. Maqolada AQSh, Finlyandiya, Germaniya, Singapur va Janubiy Koreya ta'lim tizimlarining ilg'or tajribalari tahlil qilinib, ularni milliy ta'lim tizimiga tatbiq etish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari uzluksiz ta'lim sifatini oshirish va raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: uzluksiz ta'lim, malakali mutaxassis, kompetensiyaviy yondashuv, 5E modeli, Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate, pedagogik texnologiyalar, raqamli ta'lim, interaktiv metodlar, kasbiy kompetensiya, innovatsion ta'lim, xorijiy tajriba, Finlyandiya ta'lim tizimi, Germaniya dual ta'limi, Singapur "Lifelong Learning", Janubiy Koreya raqamli ta'lim, ta'lim sifati, kadrlar tayyorlash.

Abstract: This article analyzes the current challenges in training qualified specialists within the system of lifelong education and their modern solutions. It highlights issues related to the competency-based approach in the educational process, the development of practical skills, and the effective use of digital technologies. The essence of the 5E model (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate) and its importance in fostering students' independent thinking, creativity, and deep mastery of knowledge are substantiated. The article examines the advanced experience of the education systems of the United States, Finland, Germany, Singapore, and South Korea, and develops recommendations for its implementation in the national education system. The research results contribute to improving the quality of lifelong education and training competitive specialists.

Keywords: lifelong education, qualified specialist, competency-based approach, 5E model, Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate, pedagogical technologies,

	PEDAGOGIK AKSILOGIYANING PSIXOLOGIK TAHLILI	
23	Abdulfatayev Sherjaxon Abdurazimovich TA'LIM JARAYONIDA GAMIFIKATSIYA TEXNOLOGIYASINING QO'LLANILISHI	90
24	Kabulova Sanobar Eshnazarovna KOUCHING TURLARI VA SHAXSIY KOUCHING	94
25	Tashmatova Gulzoda BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING KASBIY PEDAGOGIK MAHORATINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI OSHIRISH TEXNOLOGIYALARI	100
26	Yusufaliyeva Gulnora Abduraxmonovna. TA'LIM TIZIMIDA 5E MODELIDAN FOYDALANISH TEXNOLOGIYALARI	103
27	Sulaymanova Nigora Olimjon qizi. Nahimova Malikabegim Umid qizi. UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA YECHIMLARI: 5E MODEL MOHIYATI, XORIJIY TAJRIBALAR	107
28	Raimkulova Gulnora Abduraximovna. Xidirova Nodira Abduganiyevna. MATEMATIK TA'LIMNING BOSHQA O'QUV FANLARI BILAN INTEGRATSIYASI: RIVOJLANISHNING YANGI UFQLARI	113
29	Xolmatova Gulhayo Ulug'bekovna. TALABALARDA KREATIV KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISH ORQALI KASBIY TAYYORGARLIKNI OSHIRISH	116
30	Diyoraxon To'htanazarova Zokir qizi. O'QITUVCHILARNING NUTQIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDAGI METODIK YONDASHUVLARI VA ULARNING SAMARADORLIGINI O'RGANISH	118
31	Jumanazarova Zaxro Berdiyev qizi. 5E MODEL ASOSIDA MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI TARBIYACHILARINI TAYYORLASHDA XORIJIY TAJRIBALARDAN FOYDALANISH	122
32	Nazarova Navbahor Zokir qizi. MALAKALI PEDAGOG KADRLARNI TAYYORLASHDA 5E MODELIDAN FOYDALANISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI	124
33	Samandarova Tursunoy Abror qizi. 5E MODEL ASOSIDA SHE'RIY ASARLARNI O'QITISH (Ne'mat Dushayevning "Mehnat qurollari nima deydi?" she'ri misolida)	126
34	Utayeva Tabassum Shaxobiddin qizi 5E MODEL ASOSIDA BOLALAR ADABIYOTINI O'QITISH ORQALI KREATIV FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISH (TURG'UNBOY G'OYIPOVNING "SEHRLI QALAM" ERTAGI MISOLIDA)	129
35	Qo'chqorova Zulfiya Musurmon qizi 5E MODEL ASOSIDA PO'LAT MO'MIN SHE'RLARINI O'QITISH ORQALI O'QUVCHILARDA KREATIV FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISH	132
36	Botirova Mohinur Jasur qizi. Utanbayeva D. MALAKALI PEDAGOG KADRLARNI TAYYORLASHDA 5E MODELIDAN FOYDALANISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI	135
37	Norqo'ziyeva O'g'iloy Orifjon qizi. "5E MODEL-BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING KASBIY PEDAGOGIK MAHORATINI OSHIRISH VOSITASI SIFATIDA"	138
38	Shadibekova Dildora Fazildjanovna. YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA	140

**“UZLUKSIZ TA’LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

Bosishga ruxsat etildi. 04.06.2026 y.
Qog`oz bichimi 60x84 1/16.
Times New Roman garniturasida terildi.
Ofset uslubida oq qog`ozda chop etildi.
Nashriyot hisob tabog`i 54. 5, Adadi 100. Buyurtma № 71
Bahosi kelishuv asosida

“BROK CLASS SERVIS” MChJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar Zargarlik ko'chasi, Segizbayeva 10a.